

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 09.05.2024

r.

Znak: WZPS-5.431.2.9.2024.KC-Ś

Pan
Arkadiusz Augustyniak
Wójt Gminy Banie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 17 – 19 kwietnia 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Banie. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach mieszczących się przy ul. Skośnej 6.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia nr 31/2024 z dnia 5 marca 2024 r. w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Sylwia Buczkowska – główny specjalista.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w dniach 3 – 5 marca 2021 r. w Gminie Banie, w okresie do 1 stycznia 2022 r. do 19 kwietnia 2024 r.

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Gminy oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach, a także wyjaśnień udzielonych przez panią [tekst wyłączony z jawności], kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach (upoważnienie Wójta Gminy Banie z dnia 12 kwietnia 2024 r.).

Akta kontroli str. 1 – 12

Działalność Gminy Banie w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli, od 26 listopada 2022 r. funkcję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach pełni pani [tekst wyłączony z jawności] Poprzednim kierownikiem ośrodka była pani [tekst wyłączony z jawności] Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Banie następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w Gminie Banie było 7 rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, które nie współpracowały z asystentem w kontrolowanym okresie. We wszystkich przypadkach rodzinom proponowano wsparcie asystenta, jednakże te odmówiły. Analizie indywidualnej poddano pracę ośrodka w stosunku do 3 rodzin (poz. 5, 6 i 7, tab. 2), co zostało przedstawione w pkt 3 niniejszego wystąpienia.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w gminie, w okresie objętym kontrolą, było 12 rodzin, w których została uruchomiona procedura Niebieskie Karty. Analizie merytorycznej poddano sytuację 4 z ww. rodzin, tj.:

- 1) poz. 4, tab. 6 – rodzice z 3 dzieci [tekst wyłączony z jawności] Procedura NK została wszczęta [tekst wyłączony z jawności] po donosie sąsiadów o stosowaniu przemocy ze strony męża wobec żony. Po powzięciu informacji o nieprawidłowościach w rodzinie, nie został w niej przeprowadzony wywiad środowiskowy. Procedura zakończona w [tekst wyłączony z jawności] Sytuacja rodziny monitorowana w ramach pracy socjalnej.
- 2) poz. 6, tab. 6 – rodzice z 3 dzieci w [tekst wyłączony z jawności] Procedura NK wszczęta [tekst wyłączony z jawności] po zgłoszeniu kobiety o stosowanej wobec niej przemocy ze strony męża. Sytuacja opiekuńczo – wychowawcza rodziny była na tyle niestabilna, że ośrodek [tekst wyłączony z jawności] wystąpił do sądu z wnioskiem o wgląd w jej sytuację. Pomimo tego nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego. Procedura NK zakończona [tekst wyłączony z jawności] Monitoring sytuacji rodziny w ramach pracy socjalnej.
- 3) poz. 9, tab. 6 – rodzice z 1 dzieckiem [tekst wyłączony z jawności] Procedura NK wszczęta przez szkołę [tekst wyłączony z jawności] kiedy to [tekst wyłączony z jawności] W rodzinie nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego po powzięciu informacji o nieprawidłowościach opiekuńczo – wychowawczych. Procedura NK zakończona [tekst wyłączony z jawności] sytuacja rodziny monitorowana w ramach pracy socjalnej.
- 4) poz. 11, tab. 6 – rodzice z 2 dzieci [tekst wyłączony z jawności] Procedura NK wszczęta [tekst wyłączony z jawności] – przemoc wobec żony ze strony męża, u którego występuje również uzależnienie od alkoholu. Brak wywiadu środowiskowego. We [tekst wyłączony z jawności] Procedura NK zakończona [tekst wyłączony z jawności] Monitoring sytuacji rodziny prowadzony przez pracownika socjalnego, w ramach wizyt w środowisku – brak informacji o dzieciach, brak informacji powziętych ze szkoły.

W wyniku przeprowadzonej analizy ww. przypadków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak rzetelnego monitoringu sytuacji dziecka z rodziny z trudnościami w sferze opiekuńczo – wychowawczej – art. 176 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- brak wywiadu środowiskowego w rodzinie po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych – art. 11 ust. 1 ustawy.

Wśród działań ośrodka wobec ww. rodzin znalazło się:

- praca socjalna,
- pisma do szkół o objęcie dziecka pomocą specjalistyczną,
- wezwania do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- propozycja wsparcia terapeutycznego,
- zgłoszenie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Akta kontroli, str. 13 – 47

2. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte wsparciem asystenta rodziny.

W Gminie Banie, w okresie objętym kontrolą, było 16, a na dzień kontroli 12 rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych wsparciem asystenta.

Analizie formalnej i merytorycznej poddano 8 przypadków rodzin objętych asystenturą w kontrolowanym okresie, tj.:

- 1) poz. 9, tab. 3 – rodzice z 4 dzieci [tekst wyłączony z jawności] objęci asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] Przed asystenturą rodzina objęta nadzorem kuratora. Na mocy postanowienia [tekst wyłączony z jawności]. Mieszkanie rodziny w złym stanie technicznym, zaniedbane, rodzice nie potrafią gospodarować pieniędzmi (zadłużenie), dzieci notorycznie opuszczają zajęcia szkolne. Jak wynika z dokumentacji prowadzonej przez asystenta, w okresie objętym kontrolą, nie dokonywał on wejść w środowisko zamieszkania rodziny w godzinach popołudniowych i wieczornych, a w okresie od kwietnia do stycznia 2023 r. nie odnotował żadnego kontaktu z rodziną. W sporządzanych przez asystenta kartach pracy z rodziną brakowało informacji na temat funkcjonowania dzieci, relacji panujących w rodzinie, sposobie sprawowanej przez rodziców opieki. Asystent nie udokumentował współpracy z kuratorem, który sprawował nadzór nad rodziną. Zapisy świadczące o wyręczaniu rodziców przez asystenta. Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze.
- 2) poz. 14, tab. 3 – matka z 2 dzieci [tekst wyłączony z jawności]. W wywiadzie środowiskowym ujęto problemy wychowawcze z dziećmi – nie doprecyzowano o jakie trudności chodzi, co świadczy o niepełnej analizie sytuacji rodziny. [tekst wyłączony z jawności] rodzinie procedura Niebieskie Karty – nie sprecyzowano informacji w tym zakresie [tekst wyłączony z jawności] ośrodek pozyskał informację ze szkoły o tym, że [tekst wyłączony z jawności] [tekst wyłączony z jawności] na mocy postanowienia sądu, kobiecie ograniczono władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora i zobowiązanie do współpracy z asystentem. Ze wstępnej analizy sytuacji rodziny sporządzonej przez asystenta wynika, że [tekst wyłączony z jawności]. W trakcie trwania asystentury [tekst wyłączony z jawności] asystent pozyskał informację [tekst wyłączony z jawności] Powyższą informację przekazano do sądu [tekst wyłączony z jawności] W tym samym piśmie ośrodek wskazał również, że [tekst wyłączony z jawności] [tekst wyłączony z jawności] Pomimo tych spostrzeżeń asystent nie podjął działań w tym zakresie, co świadczy o tym, że jego praca była nieadekwatna

do bieżącej sytuacji rodziny. Ponownie niepokojące sygnały dotyczące rodziny asystent pozyskał [tekst wyłączony z jawności] prosiła asystenta o interwencję w ww. sprawie, natomiast jedynym działaniem asystenta było poinformowanie kobiety, aby powiadomiła sąd. [tekst wyłączony z jawności] asystent pozyskał informację, że [tekst wyłączony z jawności] klientki nie otrzymał promocji do następnej klasy – w kartach pracy asystenta brak działań w zakresie sytuacji szkolnej chłopca. W tym samym miesiącu w rodzinie zakończono NK. Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze.

- 3) poz. 15, tab. 3 – rodzice z 2 dzieci w [tekst wyłączony z jawności] objęci asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] Pierwsze informacje o nieprawidłowościach w rodzinie ośrodek pozyskał już [tekst wyłączony z jawności] – zaniedbania wobec [tekst wyłączony z jawności] informacja ze szkoły o nierealizowaniu obowiązku szkolnego. Pomimo powzięcia tych informacji, nie przeprowadzono wówczas wywiadu środowiskowego w rodzinie i nie zaproponowano jej asystentury. Na mocy postanowienia sądu [tekst wyłączony z jawności] rodzicom ograniczono władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora oraz zobowiązanie do współpracy z asystentem. [tekst wyłączony z jawności] szkoła [tekst wyłączony z jawności] złożyła do ośrodka wnioski o wgląd w sytuację rodziny – [tekst wyłączony z jawności] ma duże trudności w nauce, brak pomocy dziecku ze strony rodziców, znaczne zaniebdanie w zakresie higieny dziecka. Z wywiadu środowiskowego wynika, że mieszkanie zajmowane przez rodzinę jest brudne, zaniedbane, zimne, dzieci nie mają miejsca do zabawy i nauki, nie mają kolegów, są zaniedbane pod względem higienicznym, [tekst wyłączony z jawności] nie kontynuuje nauki. We wstępnej diagnozie sytuacji rodziny asystent stwierdził zaniebdania wobec dzieci pod względem higienicznym, żywieniowym, edukacyjnym oraz emocjonalnym oraz brak kontaktów rówieśniczych dzieci. W planie pracy z rodziną ujęto cele i działania zbyt rozbudowane w odniesieniu do jej bieżącej sytuacji i możliwości. W kartach pracy asystenta brak informacji na temat funkcjonowania dzieci, relacji panujących w rodzinie, konkretnych działań dotyczących podjęcia nauki przez [tekst wyłączony z jawności] Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze.
- 4) poz. 5, tab. 3 – partnerzy, w dniu przeprowadzania aktualizacji wywiadu środowiskowego w rodzinie [tekst wyłączony z jawności] W wywiadzie środowiskowym brak informacji o sytuacji opiekuńczo – wychowawczej, szczątkowe informacje o dzieciach, co świadczy o niepełnej analizie sytuacji rodziny. Ze wstępnej analizy sytuacji rodziny dokonanej przez asystenta wynika, że [tekst wyłączony z jawności] w mieszkaniu brudno, partner kobiety uzależniony od alkoholu. W notatkach asystenta informacja, że [tekst wyłączony z jawności] – brak ww. informacji w aktualizacji wywiadu środowiskowego. Plan pracy z rodziną zbyt rozbudowany, nieadekwatny do możliwości klientki. Z uwagi na fakt, że ww. dokumenty powstały przed okresem objętym kontrolą przestano na udzieleniu instruktażu w ww. zakresie. [tekst wyłączony z jawności], podczas wizyty w środowisku, asystent pozyskał informację od jednego z dzieci, [tekst wyłączony z jawności] Pomimo tego ośrodek nie podjął w tym zakresie żadnych działań (wszczęć procedury Niebieskie Karty). Z uwagi na fakt, że sytuacja miała miejsce przed okresem objętym kontrolą przestają na pouczeniu jednostki w tym zakresie. [tekst wyłączony z jawności] asystent powziął informację, że [tekst wyłączony z jawności] Brak wcześniejszych informacji w ww. zakresie w aktach rodziny, prowadzonych przez asystenta. [tekst wyłączony z jawności] nastąpiło odebranie władzy rodzicielskiej wobec jednego z dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Pomimo ograniczeń [tekst wyłączony z jawności] asystent nie odnotował ani jednej

wizyty w środowisku zamieszkania rodziny, co świadczy o nierzetelnej pracy asystenta. Z uwagi na fakt, że sytuacja w rodzinie nie uległa zmianie, [tekst wyłączony z jawności] sąd postanowił o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. [tekst wyłączony z jawności] asystent sporządził aktualizację planu pracy z rodziną. Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze. Z dokumentacji rodziny wynika, że wobec [tekst wyłączony z jawności] Z uwagi na powyższe, podczas kontroli, pod rozważę kierownika ośrodka poddano zakończenie asystentury w tej rodzinie.

- 5) poz. 12, tab. 3 – małżeństwo z 3 dziećmi [tekst wyłączony z jawności] objęte asystenturą [tekst wyłączony z jawności] W aktualizacji wywiadu środowiskowego ujęto, że partnerzy [tekst wyłączony z jawności] W przeszłości rodzina była już objęta asystenturą [tekst wyłączony z jawności] U jednego z dzieci [tekst wyłączony z jawności] zdiagnozowano [tekst wyłączony z jawności] Nie ujęto informacji na temat problemów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie, co świadczy o niepełnej analizie jej sytuacji. Zgodę rodziny na współpracę z asystentem pozyskano prawie po miesiącu, a pierwsze wejście asystenta w środowisko zamieszkania rodziny nastąpiło dopiero po 2 miesiącach od momentu przyznania rodzinie asystenta. W dokumentacji rodziny zapisy dokonywane przez asystenta na bardzo ogólnym poziomie - brak informacji o funkcjonowaniu dzieci, relacjach panujących w rodzinie, [tekst wyłączony z jawności] notatki sporządzone na zasadzie „kopiuj – wklej”. Asystent nie udokumentował współpracy z placówkami oświatowymi, do których uczęszczają dzieci (w teczkę rodziny tylko 1 opinia dotycząca [tekst wyłączony z jawności]). Świadczy to o nierzetelnej pracy asystenta. Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze.
- 6) poz. 7, tab. 3 – partnerzy z 4 dziećmi w [tekst wyłączony z jawności] objęci asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] po otrzymaniu wniosku kuratora w tym zakresie. W wywiadzie środowiskowym ujęto, że [tekst wyłączony z jawności] w rodzinie problem alkoholowy, dzieci opuszczają zajęcia szkolne, są brudne. [tekst wyłączony z jawności]. dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Z informacji udzielonych powiatowemu centrum pomocy rodzinie przez ośrodek [tekst wyłączony z jawności] wynika, że partnerzy nie chcą podjąć leczenia odwykowego, [tekst wyłączony z jawności] utrzymuje ona sporadyczny kontakt z dziećmi i unika rozmów na temat odzyskania opieki nad nimi. [tekst wyłączony z jawności] mężczyzna [tekst wyłączony z jawności] zrezygnowała ze wsparcia asystenta.
- 7) poz. 10, tab. 3 – partnerzy z dzieckiem w [tekst wyłączony z jawności] W aktualizacji wywiadu środowiskowego brak informacji o trudnościach opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie – brak pełnej analizy sytuacji rodziny. Z dokumentacji rodziny prowadzonej przez asystenta wynika, że mężczyzna [tekst wyłączony z jawności] W okresie [tekst wyłączony z jawności] brak udokumentowanej pracy z rodziną. W okresie objętym kontrolą brak dokumentacji potwierdzającej współpracę asystenta z placówką oświatową i kuratorem. [tekst wyłączony z jawności] asystentura została zakończona z uwagi na brak współpracy ze strony rodziny. Monitoring sytuacji rodziny prowadzony przez pracownika socjalnego w ramach wizyt w środowisku zamieszkania rodziny, kontaktów z kuratorem oraz szkołą. [tekst wyłączony z jawności] osiągnęła pełnoletność.
- 8) poz. 13, tab. 3 – partnerzy z 2 dziećmi [tekst wyłączony z jawności] objęci asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] W dniu przeprowadzania wywiadu środowiskowego [tekst wyłączony z jawności] Brak informacji na temat trudności opiekuńczo – wychowawczych – niepełna analiza sytuacji rodziny. We wstępnej analizie sytuacji rodziny asystent ujął, że kobieta [tekst wyłączony z jawności] – w planie pracy z rodziną brak informacji i działań nakierowanych na dzieci przebywające w pieczy zastępczej. [tekst wyłączony z jawności] informacja, że kobieta [tekst wyłączony z jawności]

z jawności] Asystent udokumentował bardzo rzadkie wizyty w środowisku zamieszkania rodziny, jeden lub dwa razy w miesiącu – w rodzinie 2 małych dzieci. W kartach pracy asystenta szczątkowe informacje na temat dzieci i sposobie sprawowanej nad nimi opieki. Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze.

We wszystkich przypadkach przyznanie asystenta rodzinie następowało po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego.

W przypadku rodzin poddanych analizie indywidualnej asystent, w okresie objętym kontrolą, dokonał łącznie 11 okresowych ocen sytuacji ww. rodzin. W przypadkach: poz. 9, 15 i 5, tab. 3 asystent nie dokonał żadnej oceny. W przypadkach: poz. 12, 13 14 tab. 3 asystent czterokrotnie przekroczył ustawowy termin dokonania oceny (odpowiednio o 24, 19, 13 i 7 dni). W jednym przypadku: poz. 10, tab. 3 asystent sporządził tylko 1 ocenę (końcową).

Na podstawie analizy ww. przypadków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny, o której mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- brak okresowych ocen sytuacji rodzin lub ich dokonanie z przekroczeniem ustawowego terminu – art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy.

Pouczono również, aby:

1) ośrodek:

- w sytuacjach powzięcia informacji o możliwej przemocy w rodzinie podejmował działania zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- pozyskiwał zgodę rodziny na współpracę z asystentem bez zbędnej zwłoki.

2) asystent:

- w dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną dokonywał zapisów na temat funkcjonowania dzieci, relacji panujących w rodzinie oraz sposobie sprawowania opieki nad dziećmi,
- dokonywał wejść w środowisko zamieszkania rodziny w godzinach popołudniowych i wieczornych,
- podejmował działania adekwatne do bieżącej sytuacji rodziny,
- nie wyręczał rodziców w ich funkcjach opiekuńczo – wychowawczych,
- w planach pracy z rodzinami cele i działania dostosowywał do ich bieżącej sytuacji i możliwości,
- w sytuacji, gdy podczas trwania w rodzinach asystentury, dziecko zostanie umieszczone w pieczy zastępczej, sporządzał nowy plan pracy z rodziną adekwatny do jej bieżącej sytuacji,
- dokonywał pierwszego wejścia w środowisko zamieszkania rodziny bez zbędnej zwłoki,
- prowadził i dokumentował pracę z rodziną w sposób rzetelny,
- dokumentował współpracę z takimi podmiotami/osobami, jak placówki oświatowe, kuratorzy,
- nie dopuszczał do przerw w kontaktach z rodzinami pozostającymi pod jego opieką.

W kontrolowanym okresie w gminie nie było rodzin, które chciały skorzystać ze wsparcia asystenta w ramach ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”⁴.

---

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923 z późn. zm.).

3. Rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało łącznie 11 dzieci z 7 rodzin. W 5 przypadkach, na dzień kontroli, rodziny nie były objęte asystenturą. Wśród nich: w 2 przypadkach rodziny współpracowały z asystentem przed okresem objętym kontrolą, w 2 przypadkach rodzice nie mieszkali na terenie Gminy Banie, w 1 przypadku matce dziecka odebrano władzę rodzicielską, a ojciec nie żyje. Wśród ww. rodzin 3 przypadki poddano analizie indywidualnej (rodziny z poz. 5, 6 i 7, tab. 2 oraz dzieci z poz. 1, 5 i 8 tab. 5), tj.:

- 1) poz. 5, tab. 2 oraz poz. 4, tab. 5 – matka z [tekst wyłączony z jawności], przebywającymi w pieczy zastępczej od [tekst wyłączony z jawności] w rodzinie przeprowadzono aktualizację wywiadu środowiskowego celem przyznania pomocy finansowej, nie ujęto informacji o dzieciach. W aktach rodziny informacja ze szpitala [tekst wyłączony z jawności] W ww. informacji ujęto, że w rodzinie została wszczęta procedura Niebieskie Karty. Kobieta odmówiła hospitalizacji, wskazano obserwację jej stanu psychicznego pod kątem zaburzeń osobowości. Pomimo powzięcia tak istotnych informacji, ośrodek nie prowadził monitoringu sytuacji rodziny. Dopiero [tekst wyłączony z jawności] po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, na wniosek powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodek udzielił informacji na temat rodziny wskazując, że nie korzysta ona ze wsparcia ośrodka. [tekst wyłączony z jawności] sporządzono aktualizację wywiadu środowiskowego celem przyznania świadczenia finansowego – brak informacji o dzieciach, brak propozycji asystentury. [tekst wyłączony z jawności] (aktualizacja wywiadu środowiskowego) ujęto, że kobieta nie zgadza się na objęcie jej wsparciem asystenta, ale stara się uczestniczyć w życiu dzieci. Kolejny kontakt z kobietą w [tekst wyłączony z jawności] – aktualizacja wywiadu środowiskowego celem przyznania pomocy finansowej – brak propozycji asystentury. [tekst wyłączony z jawności] kobieta oświadczyła, że nie wyraża zgody na współpracę z asystentem.
- 2) poz. 6, tab. 2 oraz poz. 1, tab. 5 – matka z [tekst wyłączony z jawności] umieszczonym w pieczy zastępczej [tekst wyłączony z jawności] (drugie dziecko umieszczone w pieczy zastępczej, [tekst wyłączony z jawności]). Przy kobiecie [tekst wyłączony z jawności] W rodzinie prowadzona asystentura [tekst wyłączony z jawności] Kobieta objęta nadzorem kuratora. [tekst wyłączony z jawności] informacja, że kobieta nie wyraża zgody na współpracę z asystentem. [tekst wyłączony z jawności] wywiad środowiskowy – kobieta [tekst wyłączony z jawności] kobieta ponownie odmówiła współpracy z asystentem. Częstotliwość kontaktów z kobietą oraz brak informacji ze środowiska lokalnego (np. szkoły) świadczą o braku monitorowania sytuacji dziecka i rodziny.
- 3) poz. 7, tab. 2 oraz poz. 5, tab. 5 – kobieta z [tekst wyłączony z jawności] w pieczy zastępczej [tekst wyłączony z jawności]. rodzina objęta asystenturą. [tekst wyłączony z jawności] ośrodek pozyskał informację ze szkoły, w której ujęto, że [tekst wyłączony z jawności] kobieta oświadczyła, że nie wyraża zgody na objęcie jej asystenturą.

Na podstawie analizy ww. przypadków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak rzetelnej analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- brak monitorowania sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej - art. 176 pkt 7 ustawy,
- brak wywiadu środowiskowego po powzięciu informacji o nieprawidłowościach w rodzinie – art. 11 ust. 1 ustawy,

- brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny przy sporządzaniu aktualizacji wywiadu środowiskowego – art. 11 ust. 2 ustawy,
- brak propozycji asystentury – art. 10 ust. 4 ustawy.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w 2022 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach wpłynęło 7 zaproszeń dotyczących oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Asystent uczestniczył w 1 posiedzeniu dotyczącym rodzeństwa, którego rodzina była objęta asystenturą. W pozostałych przypadkach ośrodek przekazał informacje na temat bieżącej sytuacji rodzin do właściwego podmiotu. W 2023 r. do ośrodka wpłynęło 5 zaproszeń, 3 z nich dotyczyły rodzin objętych asystenturą. Asystent uczestniczył w 2 posiedzeniach, w jednym jego nieobecność była wynikiem innych obowiązków zawodowych. W 2 przypadkach ośrodek przekazał informacje na temat rodzin do właściwego podmiotu. W 2024 r. ośrodek otrzymał 2 zaproszenia, w jednym uczestniczył asystent, w drugim pracownicy socjalni.

Akta kontroli, str. 327 – 418

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w kontrolowanym okresie Gmina Banie zapewniała swoim mieszkańcom następujące wsparcie:

- praca socjalna i asystentura,
- wsparcie finansowe i rzeczowe,
- wsparcie psychologiczne świadczone przez Urząd Gminy Banie – raz w tygodniu w godzinach 15.30 – 18.30,
- nieodpłatna pomoc prawna świadczona w Domu Kultury w Baniach – raz w tygodniu w godzinach 9.00 – 13.00,
- wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne świadczone w placówkach oświatowych,
- udział w kampaniach społecznych: „Reaguj na przemoc”, „Przeciw pijanym kierowcom”, „Postaw na rodzinę”, „Stop uzależnieniom behawioralnym”, „Dopalacze – powiedz stop”,
- organizacja festynów dla rodzin z dziećmi „Powitanie Lata” oraz „Powitanie Jesieni”,
- zapoznanie z możliwością skorzystania ze wsparcia specjalistycznego organizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Informacje na temat ww. wsparcia są rozpowszechniane w ramach bieżącej pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach, współpracy ośrodka z instytucjami zewnętrznymi oraz na tablicy ogłoszeń ośrodka.

Akta kontroli, str. 419 – 420

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Banie funkcjonuje jedna placówka wsparcia dziennego – Świetlica Środowiskowa w Kunowie. Od 1 stycznia 2019 r. placówka nie prowadziła działalności, ponownie została uruchomiona 1 września 2021 r. Prowadzona jest w formie pracy podwórkowej i funkcjonuje w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach (na mocy uchwały nr IX/70/2019 Rady Gminy Banie z dnia 19 września 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach). Kierownikiem placówki jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach, posiadający wymagane na tym stanowisku wykształcenie. W dokumentacji kontrolnej brakowało

oświadczeń wynikających z art. 25 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Weryfikacja danych kierownika w rejestrze, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy nastąpiła 8 lutego 2024 r. pomimo obowiązku dokonania powyższego sprawdzenia do sierpnia 2023 r.

Regulamin placówki nie został opracowany przez kierownika, nie zawiera danych dotyczących liczby miejsc, dni i godzin funkcjonowania placówki. Jako jedno ze stanowisk pracy ujętych w regulaminie, przeznaczonych do pracy z dziećmi wskazano opiekunkę, która nie jest ujęta w katalogu osób uprawnionych do pracy z dziećmi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pouczono w tym zakresie.

Akta kontroli, str. 421 – 430

6. Realizacja zaleceń pokontrolnych.

W dniach 3 – 5 marca 2021 r. w Gminie Banie została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym. Wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1) znaczące:

- zapewnić wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci w myśl art. 176 pkt 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zalecenie zrealizowano,
- zapewnić wsparcie asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w odniesieniu do ustawy „Za życiem” – zalecenie zrealizowano,
- przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować dane asystenta w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym – zalecenie zrealizowano,

2) zwykłe:

- opracowywać we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej plan pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej- art. 15 ust.1 pkt 2 ustawy – brak ww. przypadków w okresie objętym kontrolą,
- pracę z rodziną prowadzić za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy – zalecenie zrealizowano.

Akta kontroli str. 431 – 432

Podsumowanie ustaleń kontroli

1) stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- brak wywiadu środowiskowego po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- brak rzetelnej analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- brak okresowych ocen sytuacji rodzin lub ich dokonanie z przekroczeniem ustawowego terminu,
- brak rzetelnego monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, która nie została objęta asystenturą,
- brak potwierdzenia wszystkich ustawowych wymagań osoby pełniącej funkcję kierownika placówki wsparcia dziennego,

- brak pracy z rodzinami, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej,
- 2) przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:**
- błędna interpretacja przepisów,
  - niedopatrzenie,
  - zaniedbanie,
- 3) skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:**
- formalne,
  - niewystarczająca wiedza na temat bieżącej sytuacji rodzin oraz dzieci,
  - niewystarczające wsparcie dla dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia/ nieprawidłowości:**
- Wójt Gminy Banie,
  - były i obecny kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach,
  - asystent rodziny,
  - pracownicy socjalni,
- 5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:**
- zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
- 6) wpis w książce kontroli:**
- 5/2024,
- 7) wystąpienie otrzymują:**
- Wójt Gminy Banie,
  - a/a

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Banie w zakresie wspierania rodziny
wydaję

zalecenia zwykłe:

- 1) terminowo dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin objętych asystenturą – art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) na stanowisku kierownika placówki wsparcia dziennego zatrudniać osobę spełniającą ustawowe wymagania – art. 25 ust. 2 pkt 2, 3 i 5 ustawy,

zalecenia znaczące:

- 3) przeprowadzać rzetelną analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy,
- 4) po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzać w niej wywiad środowiskowy i dokonywać kompleksowej analizy sytuacji rodziny szczególnie pod kątem jej funkcji opiekuńczo - wychowawczych celem przyznania rodzinie asystenta – art. 11 ust. 1 i 2 ustawy,
- 5) prowadzić monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej – art. 176 pkt 7 ustawy,
- 6) pracę z rodzinami prowadzić także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną – art. 10 ust. 4 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Karolina Czaja-Śmietana
Starszy inspektor wojewódzki

Sylwia Buczkowska
Główny specjalista

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne).